

cyalna. Póki ona rozwiązana nie będzie — i to rozwiązana — na korzyść upośledzonych, dotąd o wspólnej takiej pracy mowy być nie może.

A więc wy — „inteligencya“ — bo przecież nie do ludu należycie — związaliście sobie ręce dobrowolnie, aż do czasu, gdy kwestya socyalna nie zostanie na korzyść „upośledzonych“ — a pod tém słowem zapewne lud rozumiecie — rozwiązana. — A ta wasza „taka“ praca — jest to „dzwignąć co upadło naprawić to co się zepsuło“ (str. 8).

Każdy zwolennik pańszczyzny i propinacyi mógłby tak samo westchnąć za tém „co upadło i zepsuło się“ i z tém westchnieniem zapronumerować Przegląd. — O! czyż trzeba wam było dotykać tej przekłętej „kwestyi socyalnej“ — aby dać się złapać zaraz w prospekcie! — Nie będziecie teraz mogli „dzwignąć tego co upadło“. — W takim zaś nastroju bardzo naturalnym jest paniczny strach i nienawiść do tych, co nie tylko nie chcą wznawiać „tego co upadło“ ale chętnie by zwalili jeszcze nie jedno, tak skutecznie, aby się więcej nie dzwignęło. — Tacy nazywają się „lekkomyślnymi lub wprost zbrodniarzami!“

Z pośród mnóstwa frazesów prospektu, wyłowiliśmy jeden — perłę, a mianowicie „tonący okręt“. O! to jest wzruszające, jak ten okręt, raz tonie, drugi raz siedzi sobie na mieliźnie, potem nazywa się „ojczystą nawą“, jak jedni go utrzymują na lawicy, drudzy z zakasanemi majteczkami ten statek na pełno morze spychają, inni wreszcie kręcą sterem na prawo i lewo lub dmuchają w żagle. — A wszystko to dąży do góry, ratuje się, krzyczy, dąży „do wszechstronnego wykształcenia“ na tym tonącym okręcie, nazywa się inteligencyą i wypiera się na całe życie samolubstwa!

A pod pokładem? — czy tam zaglądaliście panowie? Tam siedzą lub leżą, jak by było ściśnięci niewolnicy, „kanonenfutter“ przykuci do wiosł w sukmanach lub w tandetnych szatach, albo i bez szat, jak którzy, jest tam i inteligencya z suchotami w piersiach, z rozpaczą w sercu, hyperprodukowana i szemrząca! A ładunek to spory — a okręt — sami powiadacie — tonie!

Cóż młodzi frazesowicze? co teraz poczniecie — już nie